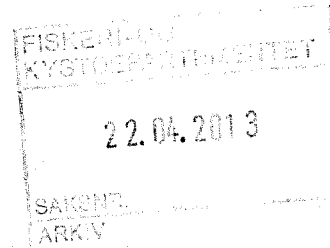

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/3231 ART-FF-HH
Arkivkode:
366.32/0/008

Dato:
18.04.2013

Svar på "Høring - forslag til forskrift om tildeling av løyve til havbruk med laks, aure og regnbogeaure i sjøvatn 2013"

Vi viser til høringsbrev av 4. mars om forslag til forskrift om tildeling av tillatelser til havbruk med laks, ørret og regnbueørret.

Gjennom en tildeling av 45 nye, grønne tillatelser ønsker Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) å stimulere til utvikling av nye teknologiske eller driftsmessige løsninger som legger til rette for å redusere miljøutfordringene i akvakulturnæringen.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) synes det er viktig at FKD gjennom denne forskriften ønsker å stimulere til en teknologisk utvikling og driftsmessige løsninger som kan redusere påvirkninger fra lakselus og rømt fisk på ville anadrome bestander. DN mener allikevel at det er en fare for at de grønne tillatelsene i hvert fall på kort sikt kan gi økt påvirkning. Det er gitt bestemmelser om at de grønne tillatelsene kan tildeles ved at det settes vilkår om enten tiltak mot rømming *eller* mot lakselus. Innenfor gruppe A og B er det en forutsetning at en eksisterende tillatelse skal byttes inn slik at det blir to grønne. Man kan da få to tillatelser hvor det enten gjøres tiltak mot rømming eller mot lakselus, og hvor resultatet i verste fall blir dobbelt så stort utslipp av lakselus eller økt risiko for rømming. Det burde derfor vært et krav om tiltak mot *både* rømming og lakselus. Slik vilkårene er satt er vi også usikre på om det i tilstrekkelig grad lar seg dokumentere om og hvilken effekt ordningen har hatt.

Det er et nasjonalt mål å bevare og gjenoppbygge laksebestander av en størrelse og sammensetning som sikrer mangfoldet innen arten og utnytter dens produksjonsmulighet, jmfør St.prp. nr. 32 (2006-2007) *Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder.*

I følge Lov om laksefisk og innlandsfisk § 1 er lovens formål «å sikre at naturlige bestander av laksefisk og deres leveområder forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammene skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere». Videre står det i formålsparagrafen til Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) at «naturen med dens biologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern. Også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Besøksadresse:
Brattørkaia 15
Postadresse:
Postboks 5672 Sluppen
N-7485 Trondheim

Telefon:
73 58 05 00
Telefaks:
73 58 05 01

Videokonf:
73 90 51 40

Internett:
www.dirnat.no
E-post:
Postmottak@dirnat.no

Saksbehandler:
Heidi Hansen
Telefon:
41 62 93 33

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har vurdert påvirkning fra lakselus og rømt oppdrettslaks til å være to eksistensielle, ikke stabiliserte trusler mot ville bestander av anadrom laksefisk.

Innledningsvis ønsker Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) å få høringspartenes syn på hvorvidt det bør settes et tak på hvor mange tillatelser én søker kan tildeles. I utgangspunktet ligger fordeling av tillatelser mellom ulike selskaper utenfor Direktoratet for naturforvaltning (DN) sitt ansvars- og kompetanseområde. I og med at dette skal være «grønne» tillatelser mener DN de bør fordeles på en slik måte at størst mulig miljøgevinst oppnås.

I høringsbrevet presiserer FKD at et tilsagn om tillatelse ikke gir rett til å få utvidet eksisterende lokalitet eller klarert en ny. DN ser dette som en viktig presisering, og mener det er viktig at klarering av lokaliteter følger vanlig prosedyre slik at hensyn til miljø, fiskehelse (også på villfisk), fiskevelferd, arealbruk, forurensning osv. blir vurdert og ivaretatt før man gir eventuell tillatelse til å utvide/klarere omsøkte lokalitet.

I høringsbrevet savner Direktoratet for naturforvaltning en drøfting av forholdet mellom Akvakulturlovens § 10 og Naturmangfoldloven. Naturmangfoldlovens kapittel II omhandler bestemmelser om bærekraftig bruk, og §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vi kan ikke se at forholdet til Naturmangfoldloven er nevnt i det hele tatt i høringsbrevet. DN savner en redegjørelse for plikten til å drive miljømessig forsvarlig i dag, og for hvor grensen går for hva som allerede i dag kan påkrevs opp mot det som skal være nytt i de grønne tillatelsene. Hva er tillatt nivå til risiko i dag i forhold til et krav om redusert risiko for gruppe A og B og krav om vesentlig mindre risiko for gruppe C?

Rømt fisk

For tillatelser som skal gis i gruppe A og B er det i §§ 11 a og 14 a forslått at søker forplikter seg til å ta i bruk løsninger som gir *redusert risiko* for at akvakulturproduksjonen vil påvirke vill laksefisk som følge av rømming. Vi mener det bør være et kvalifisert krav for at det skal bli vesentlig forskjellig fra dagens krav til redusert risiko. Vi foreslår derfor at ordlyden i forskriftsutkastets §§ 11a og 14a blir: *«gjev vesentleg redusert risiko for at akvakulturproduksjonen vil påvirke vill laksefisk som følge av rømming»*.

I høringsbrevet blir det presisert at kriteriene er teknologinøytrale, noe som betyr at løsninger som reduserer påvirkningene på vill bestander av laksefisk i form av utstyr og liknende utenfor lokaliteten (eks fiskefelle i nærliggende vassdrag) ikke skal være kvalifiserende, jf setningen i §§ 11, 14 og 15 tredje ledd bokstav a om at: *«løysinga skal være knytt til akvakulturanlegget eller biomassen i anlegget»*. DN mener dette er en viktig presisering.

For at det skal være mulig å etterprøve om anlegg som har fått tillatelse på bakgrunn av at de skal være mer rømmingssikre virkelig er det, må det være mulig å kunne avkrefte at det har rømt fisk fra et slikt anlegg. Vi mener derfor det må stilles egnete krav som gjør dette mulig, for eksempel merking av fisken. Man behøver ikke å stille krav til merkemethode. Vi registrer at det på en teknologinøytral måte sies at redusert risiko for påvirkning kan oppnås dersom fisken i en slik grønn tillatelse har slike egenskaper at det vil få mindre konsekvenser for villfisken dersom den rømmer sammenliknet med fisken som går i merder i dag.

Lakselus

I HI sin risikovurdering av norsk fiskeoppdrett 2012 vurderes fremdeles lakselus som en av de mest problematiske risikofaktorene for anadrom fisk. Det er om seinsommeren og høsten at lusetallene som regel er høyest. I månedene september og oktober i 2012 lå de innrapporterte lusetallene på under 0,2 kjønnsmodne hunnlus pr fisk for godt over 50 prosent av de innrapporterte akvakulturanleggene. Dette viser at mange anlegg allerede i dag holder seg under de tiltaksgrensene som er foreslått for gruppe A og B. Det betyr at HI sin risikovurdering langt på vei baserer seg på lusenivåer som allerede ligger under grensen for hva som foreslås for gruppe A og B i forskriftsutkastet. DN mener derfor at grensen bør settes betydelig lavere for de tillatelsene som skal være grønne, slik at de representerer en klar forbedring sammenliknet med dagens situasjon.

Hvis man i ennå større grad ønsker å stimulere til bruk av mer lukket teknologi bør det vurderes om grensen for voksen hunnlus i gruppe C bør sette til 0.

Andre kommentarer til enkelte av bestemmelsene i forslaget

Til § 2

Vilkårene som skal gjelde for den eksisterende tillatelsen som veksles inn i gruppe A og B skal tre i kraft to år etter vedtak om innløsning. Det betyr at man kan drive med et betydelig forhøyet lusepress eller rømmingsrisiko i to år før man kan forvente en redusert og ikke økt miljøbelastning som følge av de grønne tillatelsene. DN mener denne tidsfristen bør kortes inn dersom dette er teknisk mulig.

Til § 10

FKD ber høringsinstansene om deres syn på om hvorvidt det skal pålegges offentliggjørelse av informasjon for å sikre at erfaringer kommer hele næringen til gode. DN mener det bør være et krav til offentliggjøring av relevant informasjon. Det bør også være et krav til dokumentasjon (overvåking før, under, etter) av effekten av tiltakene som gjennomføres.

Til § 18

I forskriftsutkastet heter er i paragrafens andre ledd at: «I medhald av akvakulturlova kan Fiskeridirektoratet trekkje tilbake løyvet, mellom anna ved grove eller gjentekne brot på vilkåra eller desom viljåra ikkje er oppfylt innan rimeleg tid etter at tilsegn er gjeve.» DN stiller spørsmål ved om dette er nok. Her stilles det etter vår oppfatning krav som i beste fall er litt strengere enn de som allerede eksisterer. Å bryte vilkår vil derfor raskt medføre at man er nede på alminnelige vilkår med hensyn til lus og rømmingsfare. Kan man da vurdere det som grove lovbrudd?

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Raoul Bierach e.f.

Fung. avd. direktør for Artsforvaltningsavdelingen

Heidi Hansen

Kopi til:

Miljøverndepartementet Postboks 8013 Dep 0030 Oslo